

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 13 lipca 2021 r.

Opinia do ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 439)

I. Cel i przedmiot ustawy

Głównym celem ustawy jest zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej przez dokonanie odpowiednich zmian w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy. Dodatkowo ustawa wprowadza w ustawie o rynku mocy:

- 1) doprecyzowania o charakterze technicznym;
- 2) możliwość konwersji jednostki posiadającej zawartą umowę mocową i niespełniającą limitu emisji 550g CO₂/kWh na jednostkę spełniającą ten limit poprzez zmianę technologii wytwarzania energii elektrycznej, realizowaną w ramach istniejącej umowy lub w ramach zastąpienia istniejącej umowy nowymi umowami mocowymi;
- 3) możliwość zmiany mocy osiągalnej nowej jednostki rynku mocy wytwórczej, jeżeli moc takiej jednostki po jej realizacji nieznacznie odbiegać będzie od mocy, która była zakładana na etapie planowania;
- 4) obniżenie opłaty mocowej dla jednostek o płaskim profilu zużycia.

Ustawa przewiduje również, że do umów, których przedmiotem jest obrót wtórny obowiązkiem mocowym lub relokacja wielkości wykonania obowiązku mocowego, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o rynku mocy, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Ponadto ustawa zmienia:

- 1) ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (art. 2);

- 2) ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (art. 3);
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (art. 4);
- 4) ustawę z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (art. 5);
- 5) ustawę z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (art. 6).

Zmiana ustawy – Prawo energetyczne (art. 2) polega na dodaniu w art. 7 tej ust. 8e¹ uwzględniającego zarówno obowiązujący stan prawny (zawierający rozwiązania odnoszące się do morskich farm wiatrowych), jak i zmiany wprowadzone ustawą z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

Zmiana ustawy o giełdach towarowych, ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (art. 3–5) ma na celu dostosowanie przepisów tych ustaw do nowelizowanych przepisów ustawy o rynku mocy. Ponadto zmiana art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej dostosowuje katalog lokowania środków do zmieniającej się sytuacji na rynku finansowym. Proponuje się przyjęcie rozwiązania przewidującego zastąpienie możliwości lokowania środków zgromadzonych przez Zarządcę Rozliczeń S.A. w bankowych papierach wartościowych w walucie polskiej lokowaniem ich w dłużnych papierach wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez banki w walucie polskiej.

Proponowana zmiana ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (art. 6) polega na określeniu w art. 58 ust. 5 ustawy o rynku mocy, że operator systemu dystrybucyjnego przekazuje operatorowi dane pomiarowe, za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii, oraz inne wymagane informacje dotyczące jednostek fizycznych na potrzeby przeprowadzania testu zdolności redukcji zapotrzebowania, weryfikacji dokumentów i informacji, o których mowa w art. 52 ust. 2 ustawy o rynku mocy, weryfikacji wniosków, o których mowa w art. 47a tej ustawy, wykonania obowiązku mocowego, w tym testowych okresów zagrożenia i demonstracji, oraz na potrzeby rozliczeń.

Ustawa zawiera przepisy przejściowe dotyczące spraw objętych jej zakresem regulacji (art. 7–16).

Proponowany termin wejścia w życie ustawy został ustalony na 14 dni od dnia jej ogłoszenia, z wyjątkiem art. 6, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r. (art. 18).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie rządowe w dniu 17 czerwca 2021 r. (druk sejmowy nr 1276). W tym samym dniu projekt został skierowany do pierwszego czytania do Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniach w dniu 23 czerwca 2021 r., przyjęła projekt i wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 1307).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 33. posiedzeniu Sejmu w dniu 23 czerwca 2021 r.

Sejm uchwalił ustawę na 33. posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2021 r. Za przyjęciem ustawy głosowało 397 posłów, przy braku głosów wstrzymujących się i 34 głosach przeciw.

III. Uwagi szczegółowe

1. Art. 1 pkt 7 – proponowany art. 12 ust. 4 ustawy o rynku mocy zawiera wewnętrzną niespójną regulację. Wprowadzenie do wyliczenia w ust. 4 dotyczy **danych** zawartych we wniosku. Wyszczególnione w obrębie tego wprowadzenia do wyliczenia pkt 1 i 2 dotyczą natomiast oprócz danych również **informacji** zawartych we wniosku. Omawiany przepis stanowi bowiem, że: „W przypadku gdy **dane zawarte we wniosku** o rejestrację jednostki fizycznej wytwórczej planowanej **uległy zmianie**, wnioskodawca:
  - 1) jest obowiązany zgłosić w najbliższej certyfikacji ogólnej **uzupełnienie lub zmianę przekazanych informacji lub danych**, o których mowa w ust. 2;
  - 2) może zgłosić uzupełnienie lub zmianę **informacji lub danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4 (...)**”.

Mając na uwadze, że **informacje**, jako takie (to, co powiedziano lub napisano o kimś lub o czymś), nie są tożsame z **danymi** (faktami, liczbami) oraz, że projektodawcy, jak

się wydaje, chodziło w rozpatrywanym przypadku o sytuację, gdzie zmiana określonych informacji (w tym danych) zawartych we wniosku o rejestrację jednostki fizycznej wytwórczej planowanej pociąga konieczność ich uzupełnienia lub zmiany, proponuje się aby zarówno wprowadzenie do wyliczenia w ust. 4, jak i pkt 1 i 2 odnosiły się odpowiednio do zmiany lub uzupełnienia **informacji** zawartych we wniosku (analogicznie do rozwiązania przyjętego w art. 12 ust. 3). Jeżeli natomiast w ocenie projektodawcy istnieją uzasadnione przesłanki za tym, aby proponowany ust. 4 odwoływał się zarówno do informacji, jak i do danych zawartych we wniosku, proponuje się rozszerzenie wprowadzenia do wyliczenia w tym ustępie o informacje zawarte we wniosku.

Ponadto, wprowadzenie do wyliczenia dotyczy, jak wskazano wyżej, przypadku **zmiany wszystkich danych (informacji) zawartych we wniosku**, natomiast pkt 2 tylko **zmiany danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4**. Z literalnego brzmienia wprowadzenia do wyliczenia i pkt 2 w art. 12 ust. 4 wynika więc, że w przypadku zmiany, **jakichkolwiek danych (informacji) zawartych we wniosku** wnioskodawca może zgłosić **uzupełnienie lub zmianę tylko informacji lub danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4**, np. w przypadku **zmiany danych zawartych we wniosku, o których mowa w ust. 2 pkt 8** (innych informacji określonych w regulaminie rynku pracy), wnioskodawca może uzupełnić lub zmienić informacje lub dane zawarte we wniosku, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 7, ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy informacje zawarte we wniosku o rejestrację jednostki fizycznej wytwórczej planowanej:

- 1) uległy zmianie – wnioskodawca jest obowiązany zgłosić w najbliższej certyfikacji ogólnej ich uzupełnienie lub zmianę;*
- 2) o których mowa w ust. 2 pkt 1–4, uległy zmianie – wnioskodawca może zgłosić ich uzupełnienie lub zmianę po uzyskaniu wpisu do rejestru, a przed wydaniem certyfikatu potwierdzającego utworzenie jednostki rynku mocy, w której skład wchodzi dana jednostka fizyczna wytwórcza planowana.”.*

albo

w art. 1 w pkt 7, ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy informacje lub dane zawarte we wniosku o rejestrację jednostki fizycznej wytwórczej planowanej:

- 1) uległy zmianie – wnioskodawca jest obowiązany zgłosić w najbliższej certyfikacji ogólnej ich uzupełnienie lub zmianę;
- 2) o których mowa w ust. 2 pkt 1–4, uległy zmianie – wnioskodawca może zgłosić ich uzupełnienie lub zmianę po uzyskaniu wpisu do rejestru, a przed wydaniem certyfikatu potwierdzającego utworzenie jednostki rynku mocy, w której skład wchodzi dana jednostka fizyczna wytwórcza planowana.”.

2. Art. 1 pkt 33 lit. b – wątpliwości budzi proponowany art. 58 ust. 5 zdanie pierwsze ustawy o rynku mocy, który nakłada na operatora systemu dystrybucyjnego obowiązek przekazania operatorowi danych pomiarowych oraz **innych wymaganych informacji dotyczących jednostek fizycznych** na wskazane w tym przepisie potrzeby. Ogólnikowość tego przepisu nasuwa bowiem pytanie, co należy rozumieć przez **inne wymagane informacje dotyczące jednostki fizycznej**, które mają być przekazane przez operatora systemu dystrybucyjnego. Na podstawie jakich przepisów są one wymagane. W związku z tym przepis ten należy doprecyzować albo przez wskazanie konkretnych informacji, które mają być przekazane, albo przepisu, który wymaga ich przekazania. Ustawowa regulacja powinna bowiem cechować się dostateczną określonością i stabilnością unormowań prawnych, które stanowią pochodną zasady demokratycznego państwa prawa, wyrażonej w art. 2 Konstytucji (np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 18 lutego 2004 r., P 21/02), a także element zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa (np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 listopada 2002 r., K 41/02). **Ustawowa regulacja powinna być sformułowana w sposób poprawny, precyzyjny i jasny** tak, aby nie stwarzać stosującemu ją organowi zbyt dużej swobody w podejmowaniu decyzji dotyczących praw i obowiązków innych podmiotów.

Doprecyzowanie omawianego przepisu ma również znaczenie w kontekście prawidłowego stosowania i interpretacji przepisu art. 85 ust. 3 pkt 2 ustawy o rynku mocy, przewidującego sankcję w postaci kary pieniężnej dla operatora systemu dystrybucyjnego w przypadku nieprzekazania operatorowi w terminie **danych, o których mowa w art. 58 ust. 5**. Nie jest bowiem oczywiste, czy po wejściu w życie proponowanego przepisu sankcją przewidzianą w art. 85 ust. 3 pkt 2 będzie objęte

naruszenie obowiązku przekazania danych pomiarowych, o których mowa w art. 58 ust. 5, czy również tzw. innych wymaganych informacji dotyczących jednostek fizycznych, do których odnosi się obecnie ten przepis. Niezależnie od powyższego art. 85 ust. 3 pkt 2 przewiduje również, że karze pieniężnej podlega operator systemu dystrybucyjnego, który nie przekazał wskazanych w nim danych **w terminie**. Wyjaśnienia wymaga więc, który przepis (które przepisy) określa (określają) **termin**, w jakim dane te należy przekazać. Poprawność, precyzyjność i jasność przepisów prawnych ma bowiem szczególne znaczenie, gdy istnieje możliwość stosowania sankcji. Na gruncie orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego jednoznacznie wskazuje się, że ustawowe sformułowanie przepisów karnych (represyjnych) musi w sposób zupełny odpowiadać zasadzie określoności, tj. ustawa musi w sposób kompletny, precyzyjny i jednoznaczny definiować wszystkie znamiona czynów zagrożonych karą, poza wyjątkami doprecyzowania tych elementów w aktach wykonawczych wydanych zgodnie z art. 92 Konstytucji (np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 10 czerwca 2009 r., SK 54/08). Ewentualne propozycje poprawek w wyżej omawianym zakresie, w tym dotyczące przepisu art. 85 ust. 3 pkt 2 ustawy o rynku mocy, będą mogły być przedstawione po udzieleniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu. **Analogiczna uwaga odnosi się odpowiednio do zmienianego w art. 6 przepisu art. 8 pkt 6 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.**

3. Art. 1 pkt 36 lit. b – proponowany przepis art. 62 ust. 4 ustawy o rynku mocy jest niezrozumiały. Odnosi się on do **ceny** ustalanej z uwzględnieniem ust. 3, natomiast ust. 3 nie odnosi się do żadnej ceny. Proponowany w art. 62 przepis ust. 2 wskazuje natomiast, że pomniejszenia wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 zmienianego artykułu, dokonuje się proporcjonalnie przez cały okres trwania umowy mocowej, zmniejszając **cenę obowiązku mocowego**. Powstaje więc pytanie, **jaka „cena” jest objęta zakresem regulacji opiniowanego przepisu**. Jeżeli jest to „cena obowiązku mocowego”, to omawiany przepis proponuje się doprecyzować, zgodnie z wytyczną § 10 Zasad techniki prawodawczej (do oznaczania jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami), przez odwołanie do tej właśnie ceny. Jeżeli natomiast chodzi w nim o inną cenę, to

ewentualna propozycja poprawki będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 36 w lit. b, w ust. 4 wyraz „Cena” zastępuje się wyrazami „Cena obowiązku mocowego”.

4. Art. 1 pkt 41 – w proponowanym art. 67a ust. 3 i 4 ustawy o rynku mocy należy dokonać korekty redakcyjnej przy odwoływaniu się do załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 zastępując w tych przepisach oznaczenie załącznika wyrażone liczbą arabską – 1 oznaczeniem liczbą rzymską – I, zgodnie z oryginalnym brzmieniem ww. rozporządzenia.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 41, w art. 67a w ust. 3 i 4 wyrazy „załącznika I” zastępuje się wyrazami „załącznika I”.

5. Art. 1 pkt 45 – w proponowanym art. 70a ust. 4 ustawy o rynku mocy w opisie dotyczącym symbolu Z_k wyraz „wyrażony” należy zastąpić wyrazem „wyrażoną” zapewniając spójność w obrębie treści ust. 4.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 45, w art. 70a w ust. 4 wyrazy „o których mowa w art. 74 ust. 4 pkt 2, wyrażony” zastępuje się wyrazem „o których mowa w art. 74 ust. 4 pkt 2, wyrażoną”.

6. Art. 1 pkt 45 – proponowany art. 70a ust. 5 pkt 1–3 ustawy o rynku mocy jest niespójny z proponowanym w art. 1 pkt 47 przepisem art. 74 ust. 11 tej ustawy w sposobie odwoływania się do poszczególnych współczynników A dla odbiorców końcowych. Mianowicie art. 70a ust. 5 pkt 1–3 odwołuje się odpowiednio do współczynników AK1, AK2, AK3, natomiast art. 74 ust. 11 do współczynników A_{K1} , A_{K2} , A_{K3} .

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 45, w art. 70a w ust. 5:

- a) w pkt 1 wyrazy „(AK1)” zastępuje się wyrazami „(A_{K1})”,
- b) w pkt 2 wyrazy „(AK2)” zastępuje się wyrazami „(A_{K2})”,
- c) w pkt 3 wyrazy „(AK3)” zastępuje się wyrazami „(A_{K3})”.

7. Art. 1 pkt 45 – w proponowanym art. 70b ust. 13 zdanie pierwsze ustawy o rynku mocy proponuje się dokonać korekty redakcyjnej zastępując przy odwołaniu do ust. 2 wyrazy „o którym mowa w ust. 2” wyrazami „zgodnie z ust. 2”.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 45, w art. 70b w ust. 13 w zdaniu pierwszym wyrazy „o którym mowa w ust. 2” zastępuje się wyrazami „zgodnie z ust. 2”.

8. Art. 1 pkt 50 lit. d – proponowany art. 77 ust. 9 ustawy o rynku mocy stanowi, że **odsetki wypłacane dostawcom mocy i uczestnikom aukcji wstępnej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 51 tej ustawy** są pokrywane ze środków z opłaty mocowej. Należy więc zaznaczyć, że wbrew temu, co wynika z brzmienia proponowanego art. 77 ust. 9 upoważnienie ustawowe w art. 51 nie obejmuje swoim zakresem spraw dotyczących wypłaty ww. odsetek. Art. 51 stanowi, że: „Art. 51. 1. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, **szczegółowe warunki i sposób wnoszenia zabezpieczenia finansowego**, mając na względzie konieczność zapewnienia właściwego wykonania obowiązku mocowego przez dostawców mocy oraz proporcjonalność ustanawianego zabezpieczenia.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, **określa:**

- 1) wysokość zabezpieczenia finansowego odniesioną do wielkości obowiązku mocowego wnoszonego przez dostawcę mocy oraz wysokość zabezpieczenia finansowego wnoszonego przez uczestnika aukcji wstępnej;
- 2) formy, w jakich zabezpieczenie finansowe może być złożone;
- 3) termin ustanowienia i zwrotu zabezpieczenia finansowego dostawcom mocy oraz uczestnikom aukcji wstępnych;
- 4) minimalny poziom ratingu, stanowiący podstawę zwolnienia z obowiązku ustanowienia zabezpieczenia finansowego oraz instytucje uprawnione do jego dokonania.”.

W związku z tym, jeżeli rozporządzenie wydane na podstawie art. 51 ma określać sposób wypłacania przez operatora odsetek dostawcom mocy i uczestnikom aukcji wstępnej, **to powinno to wynikać z brzmienia art. 51, w tym z określonej w nim wytycznej.** W przeciwnym razie rozporządzenie wydane na podstawie art. 51, w zakresie, w jakim będzie określać sposób zwrotu tych odsetek, będzie obarczone niezgodnością z upoważnieniem ustawowym (przekroczeniem upoważnienia

ustawowego), a tym samym z art. 2 (wywodzoną z zasady demokratycznego państwa prawa zasadą poprawnej legislacji) i art. 92 ust. 1 Konstytucji oraz § 115 Zasad techniki prawodawczej, stanowiącym, że w rozporządzeniu zamieszcza się tylko przepisy regulujące sprawy przekazane do unormowania w przepisie upoważniającym (upoważnieniu ustawowym). Ewentualna propozycja poprawki będzie możliwa po udzieleniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

9. Art. 6 – w proponowanym art. 58 ust. 5 ustawy o runku mocy, poza kwestią doprecyzowania tzw. innych wymaganych informacji dotyczących jednostek fizycznych na potrzeby przeprowadzania testu zdolności redukcji zapotrzebowania (o czym mowa w uwadze nr 2) wyrazy „testu zdolności redukcji zapotrzebowania” należy zastąpić wyrazem „testu”. W art. 53 ust. 1 ustawy o rynku mocy (zarówno w brzmieniu obecnie obowiązującym, jak i proponowanym w opiniowanej ustawie – str. 15) został bowiem wprowadzony skrót tego określenia, a § 154 ust. 3 Zasad techniki prawodawczej wymaga, aby w przepisach występujących po przepisie, w którym zamieszcza się skracane określenie posługiwać się konsekwentnie jego skrótem.

Propozycja poprawki:

w art. 6, w ust. 5 w zdaniu pierwszym wyrazy „testu zdolności redukcji zapotrzebowania” zastępuje się wyrazem „testu”.

10. Art. 11 ust. 2 – przepis ten w zakresie, w jakim odnosi się do jednostki rynku mocy, o której mowa w art. 7 ust. 1, jest zredagowany niezgodnie z wytycznymi § 154 (nakazującymi w przepisach występujących po przepisie, w którym wprowadzono skrót danego określenia konsekwentne posługiwanie się tym skrótem) i § 157 Zasad techniki prawodawczej (zakazującym odsyłania do przepisów, które już zawierają odesłania (tzw. odesłanie kaskadowe)). Proponowany przepis odwołuje się bowiem do jednostki rynku mocy, o której mowa w art. 7 ust. 1, w sytuacji gdy w art. 7 ust. 1 wprowadzono skrót określenia „jednostka rynku mocy” na potrzeby dalszych przepisów opiniowanej ustawy. Ponadto odnosi się on do tej jednostki przez odwołanie do art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy o rynku mocy. Proponuje się również, aby omawiany przepis odnosił się do objętych jego regulacją jednostek w l. mn., zgodnie ze skrótem wprowadzonym w art. 7 ust. 1, tak jak ma to miejsce w art. 8 opiniowanej ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odniesieniu do jednostek rynku mocy przepisu art. 48 ust. 2 pkt 2 lit. f ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się.”.

Sławomir Szczepański

Główny legislator